

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор неперервної освіти і туризму

Іван ГРИЦЕНКО

«06»

2024 року

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри міжнародного права
порівняльного правознавства

Протокол № 17 від «15» травня 2024 року

Завідувач кафедри

Віктор ЛАДИЧЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант освітньої програми

«Готельно-ресторанний бізнес»

Світлана МЕЛЬНИЧЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНЕ ПРАВО**

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанний бізнес»

ННІ неперервної освіти і туризму

Розробник: професор кафедри міжнародного права та порівняльного
правознавства доктор юридичних наук Віктор БАЗОВ

Київ – 2024

Опис навчальної дисципліни «Міжнародне право»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>
Спеціальність	241 «Готельно-ресторанна справа»
Освітня програма	Готельно-ресторанний бізнес
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	<i>Вибіркова</i>
Загальна кількість годин	<i>150</i>
Кількість кредитів ECTS	<i>5</i>
Кількість змістових модулів	<i>2</i>
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>-</i>
Форма контролю	<i>Екзамен</i>
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання	
	денна форма навчання
Рік підготовки (курс)	<i>I курс</i>
Семестр	<i>2</i>
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>90 год.</i>
Індивідуальні завдання	<i>-</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>4 год.</i>

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні знань про міжнародне право, його правову природу, джерела, принципи, функції, основні галузі та інститути, формуванні знань та компетентностей щодо застосування норм міжнародного права у сфері міжнародного туристичного бізнесу, використання норм міжнародного права під час розв'язання конкретних ситуацій та набуття навиків управління у сфері міжнародного туристичного бізнесу.

Завдання навчальної дисципліни полягають в розробці науково обґрунтованих рекомендацій щодо засвоєння основних категорій міжнародного права; оволодіння основними прийомами та засобами роботи з міжнародно-правовими актами, що стосуються міжнародного готельно-ресторанного бізнесу; набуття навичок застосування отриманих теоретичних

знань для вирішення конкретних ситуацій у сфері готельно-ресторанного бізнесу, зокрема: здатності враховувати вплив світових глобальних тенденцій на середовище міжнародного туристичного та готельно-ресторанного бізнесу; сучасний стан теорії та практики міжнародного права; поняття, предмет, джерела, принципи, суб'єкти та систему міжнародного права; особливості міжнародного публічного права та міжнародного приватного права; особливості галузей міжнародного права, а саме: права міжнародних договорів, міжнародного економічного права, міжнародного торговельного права, міжнародного фінансового права, міжнародного валютного права, міжнародного інвестиційного права, міжнародного митного права, дипломатичного та консульського права; особливості права Світової організації торгівлі та права Європейського Союзу; особливості міжнародно-правового регулювання готельно-ресторанного бізнесу на універсальному та регіональному рівнях; особливості дипломатичного протоколу, дипломатичного церемоніалу та дипломатичного етикету; особливості правового статусу юридичних осіб в міжнародному приватному праві; особливості участі держави та юридичних осіб публічного права у приватноправових відносинах з іноземним елементом; особливості діяльності іноземних юридичних осіб; особливості транснаціональних корпорацій як суб'єктів міжнародного приватного права; особливості правового статусу офшорних юрисдикцій; особливості правових режимів іноземців, осіб без громадянства та осіб з множинним громадянством; стадії укладання міжнародного договору, тлумачення норм міжнародного договору та інших міжнародно-правових актів; особливості міжнародно-правового регулювання послуг, пов'язаних з готельно-ресторанною діяльністю; особливості міжнародно-правового регулювання організації та здійснення міжнародних транспортних перевезень пасажирів та вантажів; особливості страхування відповідальності в міжнародному готельно-ресторанному бізнесі; особливості міжнародно-правового регулювання оподаткування у сфері готельно-ресторанного бізнесу; особливості міжнародного цивільного процесу, міжнародного нотаріату та міжнародного арбітражу.

Набуття компетентностей:

✓ інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру готельно-ресторанної справи.

✓ загальні компетентності (ЗК):

✓ Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

✓ *Спеціальні (фахові, предметні) компетенції (СК):*

СК 2. Здатність систематизувати та синтезувати інформацію для врахування крос-культурних особливостей функціонування суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

СК 6. Здатність координувати та регулювати взаємовідносини з партнерами та споживачами.

СК 8. Здатність розробляти антикризові програми корпорацій, готельних та ресторанних мереж, суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

СК 12. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі готельно-ресторанної справи у мультидисциплінарних контекстах, у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН 2. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері готельно-ресторанного бізнесу.

ПРН 4. Здійснювати моніторинг кон'юнктури ринку готельних та ресторанних послуг.

ПРН 7. Досліджувати моделі розвитку міжнародних та національних готельних і ресторанних мереж (корпорацій).

2. Програма та структура навчальної дисципліни для

- повного терміну денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Загальна частина. Основи теорії													
Тема 1. Поняття, предмет, функції, джерела, принципи, система та сфера дії міжнародного права. Міжнародне економічне право в системі міжнародного права		12	2	2			8						
Тема 2. Право міжнародних договорів. Міжнародні економічні договори у сфері готельно-ресторанного бізнесу		18	4	4			10						
Тема 3. Право зовнішніх зносин. Дипломатичне та		18	4	4			10						

консульське право. Дипломатичний протокол та дипломатичний церемоніал.													
Тема 4. Міжнародний цивільний процес. Міжнародне нотаріальне право. Міжнародний комерційний арбітраж.		18	4	4			10						
Тема 5. Відповідальність, санкції та контрзаходи в міжнародному праві.		12	2	2			8						
Разом за модулем 1		78	16	16			46						
Модуль 2. Особлива частина. Основні галузі													
Тема 6. Міжнародне торговельне (комерційне) право		18	4	4			10						
Тема 7. Міжнародне фінансове право		12	2	2			8						
Тема 8. Міжнародне гуманітарне право		12	2	2			8						
Тема 9. Міжнародне митне право та міжнародне податкове право		12	2	2			8						
Тема 10. Міжнародне транспортне право. Види міжнародних перевезень. Транспортні документи		18	4	4			10						
Разом за модулем 2		72	14	14			44						
Усього годин		150	30	30			90						

3. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Загальна частина. Основи теорії		
1	Поняття, предмет, функції, джерела, принципи, система та сфера дії міжнародного права. Міжнародне економічне право в системі міжнародного права	2
2	Право міжнародних договорів. Міжнародні економічні договори у сфері готельно-ресторанного бізнесу	4
3	Право зовнішніх зносин. Дипломатичне та консульське право.	4

	Дипломатичний протокол та дипломатичний церемоніал	
4	Міжнародний цивільний процес. Міжнародне нотаріальне право. Міжнародний комерційний арбітраж	4
5	Відповідальність, санкції та контрзаходи в міжнародному праві	2
Модуль 2. Особлива частина. Основні галузі		
6	Міжнародне торговельне (комерційне) право	4
7	Міжнародне фінансове право	2
8	Міжнародне гуманітарне право	2
9	Міжнародне митне право та міжнародне податкове право	2
10	Міжнародне транспортне право. Види міжнародних перевезень. Транспортні документи	4
	Разом	30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Загальна частина. Основа теорії		
1	Поняття, предмет, функції, джерела, принципи, система та сфера дії міжнародного права. Міжнародне економічне право в системі міжнародного права	8
2	Право міжнародних договорів. Міжнародні економічні договори у сфері міжнародного туристичного бізнесу	10
3	Право зовнішніх зносин. Дипломатичне та консульське право. Дипломатичний протокол та дипломатичний церемоніал	10
4	Міжнародний цивільний процес. Міжнародне нотаріальне право. Міжнародний комерційний арбітраж	10
5	Відповідальність, санкції та контрзаходи в міжнародному праві	8
Модуль 2. Особлива частина. Основні галузі		
6	Міжнародне торговельне (комерційне) право	10
7	Міжнародне фінансове право	8
8	Міжнародне гуманітарне право	8
9	Міжнародне митне право та міжнародне податкове право	8
10	Міжнародне транспортне право. Види міжнародних перевезень. Транспортні документи	10
	Разом	90

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- курсова робота.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування);
- відео метод (дистанційні, мультимедійні тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);

- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти

7. Методи оцінювання

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- курсова робота.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4747>)
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикум;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти
- програма навчальної практики навчальної дисципліни.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.
2. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 р. URL : http://zakon1.rada.gov.ua/995_118.
3. Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV «Про міжнародні договори України» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 50, ст. 540.

4. Закон України від 15 вересня 1995 р. № 324/95-ВР «Про туризм». URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
5. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т. Т. 1: Основи теорії / [В.В. Мицик, М.В. Буроменський, О.В. Буткевич та ін.]; за ред. В.В. Мицика. – Харків: Право, 2019. 416 с.
6. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т. Т. 2: Основні галузі / [В.В. Мицик, М.В. Буроменський, М.М. Гнатовський та ін.]; за ред. В.В. Мицика. – Харків: Право, 2020. 624 с.
7. Теорія міжнародного права: навч.-метод. посібник / за заг ред. О.В. Бігняка. – Херсон: вид-во «Гельветика», 2020. 224 с.
8. Міжнародне приватне право: підручник / за ред. А.С. Довгєрта і В.І. Кисіля. – 2-ге вид. – К.: Алерта, 2014. 656 с.
9. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. / Т.Л. Сироїд. – Харків: Право, 2020. 648 с.
10. Міжнародне публічне право: основи теорії: навч. – метод. посібник / Х.Н. Бєхруз, С.С. Андрейченко та ін. – Одеса: Вид-во «Юридика», 2023. 252 с.
11. Базов В.П. Теорія та принципи міжнародного гуманітарного права: монографія / В.П.Базов. – Київ: Фенікс, 2020. 512 с.
12. Базов О.В. Юрисдикція Європейського суду з прав людини: доктрина та практика: монографія / О.В. Базов – К.: Істина, 2017. 424 с.
13. Cassese A. International Law. Cambridge University Press. 2021.
14. Melzer N. International Humanitarian Law: A Comprehensive Introduction / N. Melzer. - Geneva: ICRC, 2016.
15. Park P. International Law for Energy and the Environment. Second Edition. – New York, 2013. 404p.

Додаткові

1. Законодавче забезпечення формування та реалізації державної політики України в умовах воєнного стану: кол. монографія: Базов В.П., Мишак І.М., Савченко Л.А. та ін. - у 4-х томах / За заг. ред. Р.О. Стефанчука, І.М. Мишака, Л.А. Савченко. К.: Вид. «Людмила», 2022.
2. Андріїв В.М. Міжнародне трудове право: навч. посіб. / В.М. Андріїв: К.: ВД «Дакор», 2017. 574 с.
3. Базов В.П. Трансфертне ціноутворення: міжнародно-правова доктрина та практика // Юридична Україна. – К., 2020, № 3. С. – 34-46.
4. Базов В.П. Міжнародно-правова доктрина та судова практика формування податкового кредиту за операціями з контрагентом, що має ознаки фіктивності // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України / – К., 2020, № 5. С. – 6-21.
5. Базов В.П. Державний фіскальний суверенітет в умовах глобалізації та інтеграції / Судовий розгляд податкових і митних спорів: проблеми, виклики, пріоритети. – К.: Верховний Суд, 2019.
6. Базов В.П. Контрольовані іноземні компанії (CFC/KIK): поняття та принципи оподаткування // Слово Національної школи суддів України / – К., 2020, № 3. С. – 3-20.

7. Базов В.П. Відповідальність держав за міжнародно-протиправні діяння та репарації / Міжнародне право XXI століття: сучасність та майбутнє – Міжнародна науково-практична конференція, м. Ірпінь, 25.05.2022.
8. Базов В.П. – Науково-практичний коментар до Видання «Досвід врегулювання збройних конфліктів: міжнародно-правові документи і коментарі». 2-е вид. - К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2021. 671 с.
9. Базов В.П. Державний фінансовий суверенітет в умовах глобалізації та інтеграції / Судовий розгляд податкових і митних спорів: проблеми, виклики, пріоритети. – К.: Верховний Суд, 2019. 350 с.
14. Забара І.М. Міжнародна законність: концептуальні підходи в українській доктрині міжнародного права / І.М. Забара // Вісн. КНУ ім. Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. – 2017. - № 1(46). С. 73-77.
20. Сагайдак О.П. Дипломатичний протокол та етикет: навч. пос. – К.: Знання, 2012. 262 с.
22. Соціально-трудові та економічні пріоритети розвитку виробничих систем у прискоренні євроінтеграції: монографія/ за наук. ред. д-ра екон. наук., проф. В.М.Нижника. – Хмельницький :ХНУ, 2019. 670 с.
23. Inna Levytska, Strategic management of the enterprise: analysis of sectoral determinants/ Inna Kuznetsova, Olha Balabash, Tetyana Skrypko, Svitlana Zaika / Independent Journal of Management & Production (IJMP)/ v. 13, n. 3, Special Edition ISE, S&P -May 2022 <https://sdbindex.com/Documents/index/00000143/00001-54829>.
24. Inna Levytska, Strategy of tourism development for the middle-sized town: from scenarios to strategic maps / A. Klymchuk, N. Biletska, N. Kotseruba / Journal of Environmental Management and Tourism – 2020. - Volume XI, Issue 6(46) – S. 1445-1454 <https://journals.aserspublishing.eu/jemt/article/view/5532>
25. Levytska I. Current situation of the tourist industry in Ukraine: problems of development and ways of improvement / Mykytsei T.D./ Науковий журнал НУБіП України «Біоекономіка і аграрний бізнес» . №1 – 2020 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
2. Офіційний веб-сайт Центру політико-правових реформ.
URL: <http://www.pravo.org.ua>
3. Офіційний веб-сайт Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>
4. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
5. Офіційний сайт ООН <https://www.un.org/>
6. Офіційний сайт Міжнародного Суду <https://www.icj-cij.int.org>
7. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду (МВФ) <https://www.imf.org>
8. Офіційний сайт Світової організації торгівлі (СОТ) <https://www.wto.org>
9. Офіційний сайт Міжнародного банку реконструкції і розвитку

- (МБРР) <https://www.vsemirnyjbank.org>
10. Офіційний сайт Європейського Союзу <https://www.eeas.europa.eu>
11. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації
<https://www.unwto.org>
12. Офіційний сайт Європейського Суду з прав людини
<https://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=hom>